

Kézirattár

anno dñi
m. ccc. :
Quinq̄
gesimo oc
tauo. fia
terra ista
octauas
Ascensionis
eiuscē do

mini. Incepta ē ista Cronica. de
gestis hungarorum. antiquis et
nouissimis. ortu et progressu ue
torum eorum et audacia. colla
eruntis Cronica ueteribus. eam
dem ueritates ascribēdo. et falsa
tem omnino refutando. Inno
mine domini. amē. Inapit. plog
in Cronicam hungarorum.

Et me reges regū
Aut dominus deus
p sapientie salomo
nem p. h. d. viii.

Capitulo Glōsus dñs in suis suis
inimicitiae mirabilis. tunc ineffa
bilis altitudo prudentie. nullis in
dulsis inimicis. nullis terminis o
prensisa. recti censura iudicij cele
stia piter disponit et terna. Et si
tunc eos inuictos magister
et altis dōctis honoribus. et celestis
fructus bñdictiois possessores. illis in
mā ut dignis digna rependat. po
tionibus. attollit insignis dignita
tati et p̄miorum ubertem retribu
tione prosequitur. quos dignos
agnosce et commendat ingenio
excellencia mentorum. p̄ut appar
tu plenissime meritorum. regū
illustrium et uictoriam creatio. et
leuissimam p̄reges hungarorū
patratam. Qui diuino firmi
auctoritatis p̄sidio gladiorū acie
bus ualidissime p̄fugatis. Castra
subitentes regum et imperatorū.

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára az ország legnagyobb kézirat-gyűjteménye. Gyűjtőtevékenysége 19. századi létrejötte óta kiterjed minden olyan magánszemély tevékenysége során keletkezett kéziratok dokumentumra, mely a modern tudomány- és technikatörténet kivételével a magyar irodalom- és történettudomány, valamint a művelődéstörténet bármely ága számára forrásértékű lehet. A Kézirattárban őrzött dokumentumok száma mintegy 1.500.000.

Középkori kéziratok

A fennmaradt magyar eredetű középkori kéziratok száma viszonylag csekély, az egykori kötetek történelmünk során nagyrészt elpusztultak, ezért a teljes kéziratok mellett fölértékelődnek számunkra a töredék- emlékek is. A Kézirattár közel 700 kódexével és 1000 kódex-töredékével ezeknek az emlékeknek kiemelkedő gyűjteménye. Magyar vonatkozású anyagából legismertebb a nyelvemlékek és a korvinák csoportja, valamint leghíresebb történeti kútfőink kódexei. A magyar emlékek mellett a nemzetközi tudományosság érdeklődésére is számot tartó elsőrangú kódexek gazdagítják a gyűjteményt.

Újkori kötetes kéziratok

A gyűjtemény-rész mintegy 30.000 kötetet tesz ki, nyelvi megoszlásban csoportosítva. Időhatárai a 16. század közepétől máig terjednek. Tartalmi gazdagsága és értéke szinte leírhatatlan, a 16. század történeti feljegyzései éppúgy megtalálhatók benne, mint a 18-19. század hatalmas forrásgyűjteményei, levélgyűjteményei, teológiai, hitvédelmi munkák éppúgy, mint versgyűjtemények, beszédgyűjtemények, tanulmányi jegyzetek, peregrinációs albumok, egykori könyvtárak katalógusai.

Levelestár

A mintegy 35.000 darabot számláló gyűjtemény olyan magánleveleket tartalmaz, amelyek nem kompakt hagyaték részeként kerültek a Széchényi Könyvtárba. Időhatárai a 16. század közepétől a 20. század végéig terjednek, jellemzően a 19-20. századi magyar történelem, irodalom- és művelődéstörténet kutatói számára szolgál elsőrangú forrásként.

Analekta

Analekta-gyűjteményünk azon kiterjedelmű, nem könyv-formátumú kéziratok csoportját öleli föl, amelyek nem egy-egy hagyaték részeként kerültek hozzánk, műfajilag pedig nem sorolhatók a Levelestárba. Rendkívül színes gyűjtemény, verskéziratok, dedikált fényképek, rövid biográfiák mellett a „hétköznapi” művelődéstörténetének kincseivel, kézzel írott meghívókkal, táncrendekkel, gazdasági feljegyzésekkel és így tovább.

Személyi hagyatékok

A Kézirattár közel 650 személyi hagyatékot, úgynevezett fondot őriz. Számszerűleg az itt őrzött kéziratok teszik ki a Tár állományának döntő hányadát. A gyűjtemény-rész a 20. század második felében alakult ki, korábban az egyben beérkezett személyi hagyatékokat műfaji és formai szempontok alapján szétosztották az anyagban. A Levelestárhoz hasonlóan a fondok is elsősorban a 19-20. századi magyar történeti, irodalmi és művelődéstörténeti kutatások számára jelentenek elsőrangú forrásokat.

Forrás webcím: <https://oszk.hu/keziratok>

Hivatkozások:

[1] <https://oszk.hu/././sites/default/files/kezirat4.jpg>